

отъ Съюзнитѣ и Сдружени Правителства въ окупиранитѣ територии, ще се извърши отъ Българското Правителство на Съюзнитѣ и Сдружени Правителства въ всѣка монета, която има легаленъ курсъ въ България. Въ всички случаи, гдето едно Съюзно или Сдружено Правителство е изплатило покупкитѣ си или реквизициитѣ си въ окупирана територия съ не българска монета, тия разходи ще му бждатъ изплатени въ българска монета, по общоприетия курсъ въ деня на това изплащане, или по единъ курсъ по споразумение.

Всички останали разходи, изброени по-горе, ще бждатъ изплатени въ монетата на страната-кредиторъ.

par les Gouvernements alliés et associés dans les territoires occupés sera payé par le Gouvernement bulgare aux Gouvernements alliés et associés en toute monnaie ayant cours légal en Bulgarie. Dans tous les cas où un Gouvernement allié ou associé aura acquitté ces achats ou ces réquisitions en territoire occupé dans une monnaie autre que la monnaie bulgare ces dépenses lui seront remboursées en monnaie bulgare au taux du change généralement admis à la date de ce remboursement ou à un taux convenu.

Toutes les autres dépenses ci-dessus énumérées seront remboursées dans la monnaie du pays créancier.

ване при това, не само заплащаше реквизициитѣ, но понѣкога връщаше въ натура даванитѣ му продукти отъ тогавашната Дирекция на прехраната.

Най-последно, Главното Командуване, което само 3—4 дена следъ минаването на Антантскитѣ войски се наричаше „Главно Командуване на Окупац. Войски въ България“, следъ кратки обяснения съ Бълг. правителство се преименова въ „Командуване на Съюзнитѣ Войски въ България“. Обаче, всички тия юридически и фактически основания, както за Мирната конференция, така и по късно бѣха безъ всѣкакво значение. Мината опасността отъ къмъ Турция и Румжния. Гл. Съюз. и Сдр. Сили забравиха тържествено поетитѣ отъ тѣхъ задължения. Мирната Конференция отъ 1919—20 год. на мемоара на българската Делегация, отговори: „Съюз. и Сдр. Сили не виждатъ никаква сериозна причина да се откажатъ отъ постановленията, помѣстени въ Версалскитѣ и Санъ-Жерменскитѣ договори, съ които Германия и Австрия се задължиха да платятъ всичкитѣ разходи на окупационитѣ армии. Впрочемъ, Съюзнитѣ и Сдружени Сили не могатъ да разискватъ съ българското правителство върху стратегическата роля на изпратенитѣ въ България бойни единици“. По-късно, когато се повдигна въпросъ за плащането на разноскитѣ по „окупацията“ възлизаци споредъ сметкитѣ на Гл. Съюз. и Сдр. Сили на кръплата сума 130 милиона фр. златни, отново се отбегна единъ отговоръ на главнитѣ положения: имало ли е окупация, ако да, на кои части отъ България и за какъвъ периодъ отъ време?...

Следъ дълги преговори, въпроса биде ликвидиранъ на 28. III. 1924 г. съ подписването на Протоколъ¹⁾, споредъ който България се задължи въ срокъ отъ 10 години да плати общата сума нар. „окопационни разноси“ въ размеръ на 25 милиона златни франка съ 5% лихва.²⁾

Библиография. Bernier V. — De l'occupation militaire en temps de guerre, 1884; Coll — L'occupation du temps de guerre, 1614; Lorriot — De la nature de l'occupation de guerre, 1904; Marinoni — Della natura giuridica dell'occupazione bellica, 1911; Olivier — De l'occupation d'un territoire ennemi d'après les résolutions de la Conférence de la Haye, 1913; Fauchille P. — Traité de droit Internat. public T. II. Guerre et Neutralité, 1921, стр. 215 и сл.; Финансовото положение на България и българския репарационенъ дългъ. — Допълнение отъ 12. II. 1923, стр. 7—9. Издание на Бълг. Комисар. за Репарациитѣ, 1924; Документи по договора въ Ньойи, Държ. печатница — 1919 год. стр. 214, 215 и 239.

¹⁾ Самиятъ Протоколъ вж. т. I-ви стр. 222—225.

²⁾ Получаваното произведение, съгласно тоя Протоколъ, ще се разпределя: Франция 20% — В. Британия 44% — Италия 36%.